

GELİR İDARESİ
BAŞKANLIĞI

TÜM YÖNLERİYLE VERGİ İNCELEMESİ

2007

ÜCRETSİZDİR

TÜM YÖNLERİYLE VERGİ İNCELEMESİ

ÜCRETSİZDİR

Bu rehber elektronik ortamda www.gib.gov.tr internet sayfasından ulaşabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

Vergi İncelemesi Nedir? Ne zaman Yapılır?	8
Kimler Vergi İncelemesine Yetkilidir?	8
Kimler Vergi İncelemesine Tabidir?	9
Neden Vergi İncelemesine Tabi Tutulmuş Olabilirsiniz?	9
Uygulamada Hangi Tür İncelemelerle Karşılaşabilirsiniz?	9
Vergi İncelemesi Nasıl Başlar? Nerede Yapılır?	10
Vergi İncelemesinde Mükellefe Düşen Görevler Nelerdir?	11
İnceleme Elemanı ile Görüşmelerinizde Size Kimler Eşlik Edebilir? .	12
Önceki Yıllarda İncelemeye Tabi Tutulmuş Olmanız Yeniden İncelemeye Tabi Tutulmayacağınıza Anlamına Gelir mi?	12
Vergi İncelemesi Nasıl Sonuçlanır?	12
İnceleme Tutanağını İmzalamak İstememeniz Halinde Nasıl İşlem Yapılır?	13
Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talebinde Bulunmanızın Sonuçları Nelerdir?	14
Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Temin Edilememiş veya Sağlanamamış ise Ne Olur?	14
Vergi İncelemesi Sonucunda Uzlaşma Dışında Başka Ne Gibi Seçimlik Haklarınız Vardır?	15
İş Akış Şeması İle Vergi İnceleme Süreci.....	16
Aramalı İnceleme.....	17
İş Akış Şeması İle Aramalı İnceleme	18
Aramalı İncelemede Unutulmaması Gerekenler	19
Ekler	20

Türk vergi sisteminde elde edilen gelir yada kazancın mükellef tarafından beyan edilmesi esası geçerlidir. Bu durum beraberinde, mükellef beyanlarının doğruluğunun tespit edilmesini getirmektedir.

Vergi Usul Kanunu'nun 134'üncü maddesinde, vergi incelemesinden maksadın, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamak olduğu belirtilmiştir. Buna göre bu işlem, mükellefin ödediği verginin defter, hesap, kayıt ve belgeler ile gerekli olduğunda yapılacak fiili envanter ve araştırmalardan elde edilecek bulguların uygunluğunun incelenmesi ve doğruluğunun saptanmasıdır.

Diğer taraftan vergi incelemesinin mükellefin gelirini doğru beyan etmesi sürecinde öğretici olma özelliği de vardır. Bu nedenle vergi inceleme sürecinin tam olarak bilinmesi, sağlıklı bir vergi incelemesi için mükellef ile gelir idaresi arasındaki iletişimi arttıracaktır.

Bu broşürde mükelleflerin hangi durumlarda vergi incelemesine tabi olacakları, kimlerin vergi incelemesine yetkili olduğu, vergi inceleme türleri, vergi incelemesinin sonuçları, vergi incelemesi sonucunda mükelleflerin kullanabileceği haklar ve aramalı incelemeye ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.*

---

* Bu yayın, Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı, Maliye Teftiş Kurulu Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı Gelirler Kontrolörleri Daire Başkanlığı, Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığı ve Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı'nın katkılarıyla hazırlanmıştır.

Vergi İncelemesi Nedir? Ne Zaman Yapılır?

Vergi incelemesinin amacı, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamaktır. Vergi incelemesi gerekli olduğunda yapılacak fiili envanter, yoklama veya arama sonucu ele geçirilecek defter ve belgeler ile araştırma sonucu elde edilecek bilgi ve bulgular da dahil olmak üzere, mükellefin defter, belge, hesap ve kayıtlarının incelenmesi suretiyle mükellef tarafından ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunun saptanmasıdır.*

Vergi incelemesi, içinde bulunulan yılı da kapsamak üzere, takip eden yılbaşından başlayarak 5 yıl içinde önceden size bildirilmeksizin her zaman yapılabilir.

Kimler Vergi İncelemesine Yetkilidir?

Vergi incelemesine;

► Hesap uzmanları ve yardımcıları	► Maliye müfettişleri ve yardımcıları
► Vergi Dairesi Başkanları/ Defterdarlar	► Gelirler kontrolörleri ve stajyer gelirler kontrolörleri
► Vergi denetmenleri ve yardımcıları	► Gelir İdaresi Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatında müdür kadrolarında görev yapanlar
► Vergi dairesi müdürleri	

yetkilidir.

Yukarıda sayılanlar dışında hiçbir kişinin vergi inceleme yapma yetkisi bulunmamakta olup, inceleme başlamadan önce ilk temasta inceleme elemanlarının kimliklerini size göstermeleri yasal bir zorunluluktur.

* Vergi incelemesinde mükellefin hakları ve İdarenin yükümlülükleri ile inceleme elemanının yetkileri ve mükellefin yükümlülükleri konusunda Başkanlığımızın 49 Yayın No'lu rehberine bakınız.

Kimler Vergi İncelemesine Tabidir?

Vergi Usul Kanunu'na veya diğer kanunlara göre;

- Defter ve hesap tutmak,
  - Evrak ve vesikaları muhafaza ve ibraz etmek,
- mecburiyetinde olan gerçek ve tüzel kişiler vergi incelemesine tabidir.

Neden Vergi İncelemesine Tabi Tutulmuş Olabilirsiniz?

Vergi beyannameleri ve ekleri üzerinde ve/veya harici bilgilere dayanılarak yapılan risk analizi sonuçlarına göre veya belirli vergi konularına yönelik olarak düzenlenen görüş ve önerme raporlarına dayanılarak ya da yapılan bir ihbar sonucu vergi incelemesine alınmış olabilirsiniz.

Öte yandan bir başka mükellef nezdinde inceleme yapılırken bu mükellefle ilgili olarak sizden de defter ve belgelerinizi ibraz etmeniz istenebileceği gibi sizden bazı bilgiler de talep edilebilir. Uygulamada karşıt inceleme olarak tanımlanan bu durum bir vergi incelemesi olmayıp, sadece vergi incelemesi yapılan mükellefin kayıtlarının doğruluğunun teyidi için yapılan bir araştırmadır.

Karşıt incelemeye tabi tutulmuş olmanız vergi incelemesine tabi tutulduğunuz anlamına gelmemektedir. Bununla birlikte, karşıt inceleme sırasında sizin hesap, defter ve belgelerinizde yasaya aykırılık tespit edilmesi halinde, sizin de vergi incelemesine alınmanız söz konusu olabilir.

Uygulamada Hangi Tür İncelemelerle Karşılaşabilirsiniz?

- **Tam İnceleme:** Mükelleflerin her türlü iş ve işlemlerini tüm matrah unsurlarını kapsayacak şekilde ve mükellefin tabi olduğu vergiler karşısındaki durumunu, bir veya birden fazla vergilendirme dönemi itibarıyla tespit etmeye yönelik olarak yapılan incelemelerdir.

- **Kısa İnceleme:** Vergi matrahını oluşturan unsurlardan bir veya birkaçını belirli bir yönüyle kapsamaya yönelik olarak yapılan incelemelerdir.

- **Karşıt İnceleme:** Yürütülmekte olan vergi incelemeleri sırasında gerek duyulan belli konularda başka mükellefler nezdinde yapılan incelemelerdir.

Vergi İncelemesi Nasıl Başlar? Nerede Yapılır?

Her vergi incelemesi, inceleme elemanının görev yaptığı birimde yetkililer tarafından düzenlenen incelemeye ilişkin görevlendirme yazısıyla başlar.

Vergi incelemeleri kural olarak incelemeye tabi olanın iş yerinde yapılır. İşyerinin müsait olmaması, ölüm, işin terk edilmesi gibi zorunlu sebeplerle incelemenin işyerinde yapılmasının imkansızlığı veya mükellef ve vergi sorumlularının istemesi ve bunun inceleme elemanınca uygun görülmesi durumunda, inceleme dairede yapılabilir. Bu takdirde inceleme elemanı belirli bir gün ve saati içeren bir yazısı ile sizi daireye davet eder.

Aldığınız davet yazısında gidemeyeceğiniz bir görüşme tarihi varsa, görüşme tarihini yeniden belirlemek için lütfen mümkün olan en kısa sürede inceleme elemanını arayınız. Yeni görüşme tarihini belirlemek için inceleme elemanı ile görüşmeden önce lütfen takviminizi iyice gözden geçirin.

İnceleme ister mükellefin işyerinde isterse dairede yapılsın; inceleme elemanı, size inceleme konusunu bildirip, işe (incelemeye) başlama tutanağını hazırlayarak sizinle birlikte imzalar ve tutanağın bir örneğini size verir.* Böylece vergi incelemesi başlamış olur.

İnceleme elemanı, vergi incelemesini gerçekleştirmek için sizden yasal defter ve belgelerin ibrazını yazılı olarak ister. Bu durumda defter ve belgelerin ibrazı için 15 günden az olmamak üzere bir süre verilir.

Verilen süre içerisinde defter ve belgeleri mazeretsiz olarak getirmeniz durumunda bunları ibraz etmemiş sayılırsınız ve bu da dönem gelirinizin veya kazancınızın re'sen takdir edilmesini ve bir takım cezai yaptırımları gerektirir.

* Bakınız: EK 1: İncelemeye Başlama Tutanağı

İncelemeye konu olan hususlarda sizden istenen bilgi ve belgeleri mümkün olan en kısa sürede temin etmek incelemenin kısa sürede tamamlanmasını sağlayacaktır.

Haklı bir mazeret göstermeniz durumunda, inceleme elemanınca defter ve belgelerinizi ibraz edebilmeniz için size ek süre verilir.

Görüşmeye hazırlanmak için, beyannamenizi, defterlerinizi ve belgelerinizi gözden geçiriniz ve inceleme elemanı ile bir araya gelmeden önce hazırlıklarınızı tamamlayınız. Bu, inceleme için gereken zamanı en aza indirecek ve sonuçların doğruluğunu maksimize edecektir.

Eğer inceleme sürecinde hiçbir şekilde görüşmeye katılmazsanız, vergi matrahınız inceleme elemanı tarafından mevcut bilgilere göre belirlenecek ve salınacak ek vergi ve ceza ile birlikte düzenlenen raporun bir örneği size gönderilecektir.

Unutmayınız ki, vergi incelemesi başladıktan sonra pişmanlıkla matrahi düzeltici beyanname verilmesi mümkün değildir.

Vergi İncelemesinde Mükellefe Düşen Görevler Nelerdir?

Siz veya temsilcileriniz inceleme sürecinde bazı konulara açıklık getirmek üzere inceleme elemanının işyerine davet edilebilirsiniz. Bu davetlere zamanında katılmanız, istenen konularda inceleme elemanına gereken bilgileri vermeniz önemlidir.

İnceleme sürecinde inceleme elemanlarıyla işbirliği içinde olmanız incelemenin en kısa sürede yapılmasını sağlayacaktır.

Ayrıca fiili envanter yapılması durumunda inceleme elemanına yardımcı olmak zorunda olduğunuzu da unutmayınız.

İnceleme Elemanı ile Görüşmelerinizde Size Kimler Eşlik Edebilir?

Vergi incelemeleri ile ilgili görüşmelerinize:

- Defter ve kayıtlarınızla ilgili olan yetkili Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirler sizinle birlikte katılabileceği gibi,
- Kendi adınıza yetkili bir temsilci de gönderebilirsiniz.

Bu kişilerin sizi temsil edebilmesi açısından yasal olarak yetkilendirilmiş olmaları gerekmekte olup temsil belgesinin görüşmeler başlamadan önce inceleme elemanına verilmesi gerekir.*

Önceki Yıllarda İncelemeye Tabi Tutulmuş Olmanız Yeniden İncelemeye Tabi Tutulmayacağınız Anlamına Gelir mi?

Herhangi bir hesap döneminiz incelemeye tabi tutulup ilave matrah ya da matrah farkı bulunmuş olsun ya da olmasın, zamanaşımı süresi içinde hakkınızda gerçek gelirinizi beyan etmediğiniz yolunda yeni bir takım bilgi ve belgelere ulaşılması durumunda, aynı dönem için yeniden vergi incelemesine tabi tutulabilirsiniz.

Vergi İncelemesi Nasıl Sonuçlanır?

İdare olarak amacımız, incelemeleri mümkün olan en kısa sürede sonuçlandırmaktır. Ancak inceleme elemanının şüpheli bir unsuru incelemesi gerekebilir ya da ilk görüşmenizden sonra ek belge bulup gözden geçirebilir. İnceleme sürecinde herhangi bir sorunuz olursa ya da incelemenin durumu hakkında bilgi edinmek isterseniz, inceleme elemanını ya da bağlı olduğu grup yöneticisini arayabilirsiniz.

İnceleme sürecinde dahili ve harici tüm belgeler incelendikten sonra inceleme elemanı beyanınızın gerçek durumu yansıttığını tespit edebilir ya da hesaplanan vergi tutarında bir artış ya da azalış önerebilir.

---

* Bakınız: EK 2: Mükellefi Temsile Yetkili Kişileri Gösterir Belge

İnceleme Sonucunda Fark Bulunmazsa;

İnceleme sonucunda beyanınızın gerçek durumu yansıttığı tespit edilmişse inceleme elemanı **Kabul Raporu** adı verilen bir rapor düzenler ve bu rapor vergi dairesi dosyanızda saklanır.

İnceleme Sonucunda Fark Bulunursa;

İnceleme sırasında beyan edilmemiş bir matrah unsuru ya da matrah farkı tespit edilmişse durum tutanak veya tutanaklarla tespit edilir. Düzenlenecek tutanaklar inceleme elemanınca size okunur veya okumanız sağlanır, daha sonra birlikte imzalanarak bir örneği size ya da kanuni temsilcinize verilir.

Düzenlenecek rapora dayanılarak re'sen ve/veya ikmalen salınacak vergi ve/veya istenecek cezalar hakkında –kaynağında kaçakçılık suçunun bulunduğu durumlar hariç olmak üzere– tarhiyat öncesi uzlaşma isteme hakkınız olduğunu unutmayınız. İncelemenin sonunda, tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunup bulunmayacağınız inceleme elemanınca size sorulur. Sorulması unutulmuş olsa bile, son tutanak düzenlenmeden durumu inceleme elemanına hatırlatmayı unutmayınız. Tarhiyat öncesi uzlaşmadan yararlanmak isteyip istemediğiniz inceleme elemanınca tutanağa alınacaktır.

İmzalanan tutanaklar ile elde edilen diğer bilgi ve belgelere istinaden vergi inceleme raporu düzenlenir.

**İnceleme Tutanağını İmzalamak
İstememeniz Halinde Nasıl İşlem Yapılır?**

İnceleme sırasında ve gerekli görülen hallerde, vergilendirme ile ilgili olaylar ve hesap durumları ayrıca tutanaklar ile tespit olunur. Eğer tutanakta yer alan hususlar hakkında herhangi bir itirazınız ya da ilave açıklamalarınız varsa bunlar da tutanağa geçirilir. Tutanağa koymak istediğiniz, tutanağı geçersiz kılacak nitelikteki soyut beyanlarınızın veya şerhlerin ne anlama geldiğinin açıklamasının inceleme elemanınca sizden istenebileceğini unutmayınız.

İstikrar kazanan yargı kararları uyarınca, tutanağa sadece defter, kayıt ve belgelerdeki hususların yazılması durumunda herhangi bir itiraz ya da şerh koyma suretiyle imzalamama hakkınız yoktur.

Ancak vergi inceleme tutanağını imzalamaktan çekinmeniz halinde, imzaya davet yazısı gönderilir. Bu davete de cevap vermemeniz halinde defter ve belgeleriniz bağlı olduğunuz vergi dairesine gönderilir ve inceleme bu suretle tamamlanır. Bu şekilde gönderilen defter ve belgeler, tutanağı imzaladığınız anda size iade edilir.

Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talebinde Bulunmanızın Sonuçları Nelerdir?

Tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunmanız halinde, tarhiyat öncesi uzlaşma davetiyesi hazırlanarak size ya da yetkili kişilere tebliğ edilir ve bu davetiye ile bir uzlaşma günü ve saati bildirilir. Belirtilen günde uzlaşma komisyonu ile görüşmenizde uzlaşma vaki olursa, durum tutanakla tespit olunur ve tutanağın bir örneği size veya temsilcinize verilir. Bir örneği de rapor ve ekleriyle ilgili vergi dairesine gönderilir.*

Uzlaşma sonuçları kesin olup vergi ve ceza buna göre tahakkuk ettirilir.

Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Temin Edilememiş veya Sağlanamamış ise Ne Olur?

Belirlenen gün ve saatte sizin veya temsilcinizin tarhiyat öncesi uzlaşma davetine icabet etmemesi ya da tarhiyat öncesi uzlaşma tutanağının tarafınızdan imzalanmaması nedeniyle tarhiyat öncesi uzlaşmanın temin edilememesi durumunda, inceleme elemanınca düzenlenecek vergi inceleme raporuna dayanılarak vergi dairesince vergi tarh edilir ve ceza kesilir.

Sizin veya temsilcinizin belirlenen gün ve saatte tarhiyat öncesi uzlaşma görüşmesine katılmanıza rağmen, bu görüşmelerde uzlaşma sağlanamaması halinde, tarhiyat öncesi uzlaşma komisyonunun son teklifi tutanağa alınır. Tarhiyat öncesi uzlaşma komisyonunun son tek-

---

* Tarhiyat öncesi ve sonrası uzlaşma konularında daha ayrıntılı bilgi için Gelir İdaresi Başkanlığı, Yayın No:22 olan "VERGİ UYUŞMAZLIKLARININ İDARE İLE ÇÖZÜMÜNDE UZLAŞMA" broşürüne bakınız.

lifini kabul ettiğinizi bağlı olduğunuz vergi dairesine bir ay içerisinde yazılı olarak bildirmeniz halinde, tutanakta belirtilen tutar üzerinden tarhiyat öncesi uzlaşma hakkından yararlanabilirsiniz.

Vergi İncelemesi Sonucunda Uzlaşma Dışında Başka Ne Gibi Seçimlik Haklarınız Vardır?

Vergi inceleme raporu inceleme elemanının bulunduğu birim vasıtasıyla ilgili vergi dairesine gönderilir. Tenkidi gerektiren bir hususun bulunması halinde vergi inceleme raporuna istinaden vergi/ceza ihbarnamesi düzenlenerek size ya da yetkili kişilere tebliğ edilir.

Söz konusu ihbarnameyi aldıktan sonra bir takım seçimlik haklarınız mevcuttur.

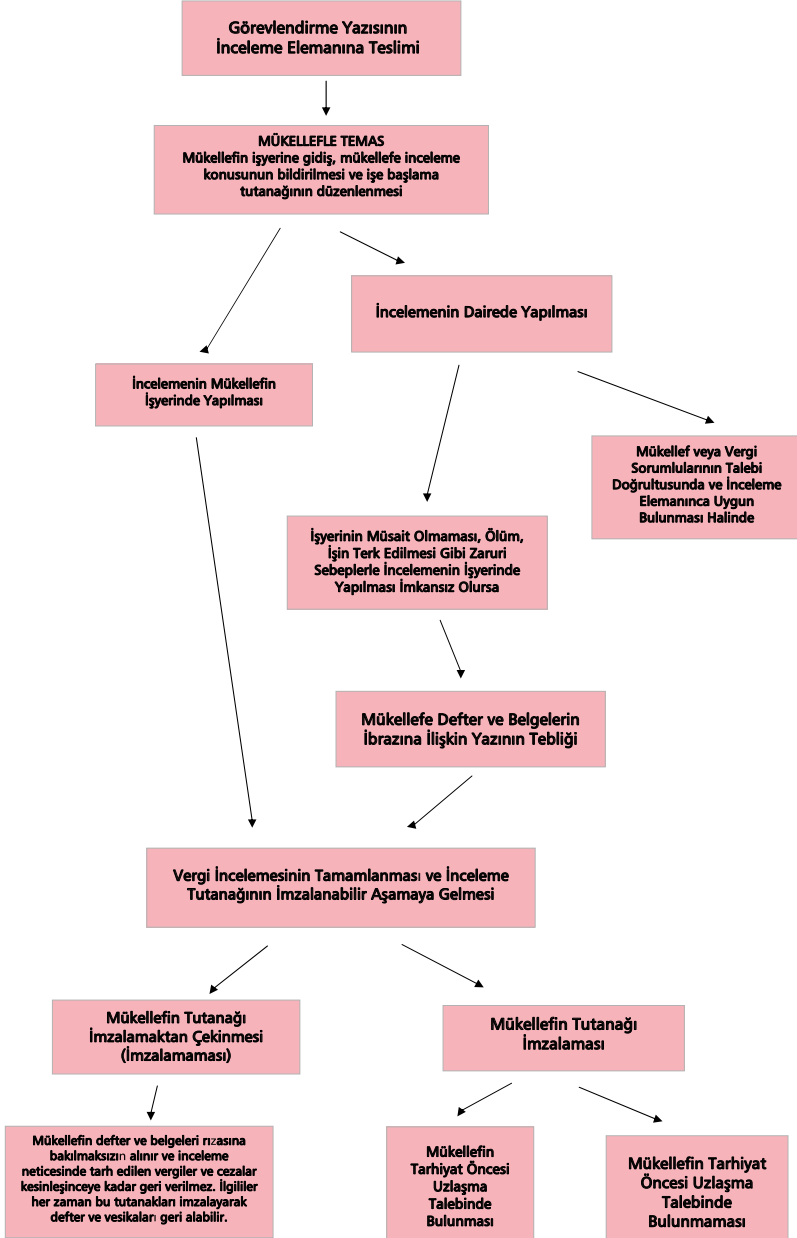
- **Cezada İndirim:** V.U.K.'nın 376 ncı maddesindeki ceza indiriminden yararlanabilmeniz için; ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen verginin vadesi gelmiş taksitlerinin yanı sıra, indirimden sonra arta kalan vergi ziyai, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarını ihbarnamelerin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde, teminat göstermeniz halinde üç (3) ay içinde ödeyeceğinizi bildirmeniz gerekmektedir. Söz konusu vergi ve cezaları yukarıda belirtilen sürede ödememeniz ya da yargıya başvurmanız halinde, bu maddeye göre indirim hakkından yararlanamazsınız.

- **Tarhiyat Sonrası Uzlaşma:** Tarhiyat sonrası uzlaşma yolunu seçmeniz halinde, ihbarnamenin tebliğ tarihini takip eden günden itibaren 30 gün içinde bağlı olduğunuz vergi dairesine müracaat etmeniz gerekmektedir.

- **Yargı Yolu:** Yargı yolunu tercih etmeniz durumunda ihbarnamenin tebliğ tarihini takip eden günden itibaren 30 gün içinde vergi mahkemesine dava açmanız gerekmektedir.

Uyuşmazlıkların idari yollarla çözülmesi, uyuşmazlığın daha kısa sürede çözülmesi anlamına gelmektedir.

İŞ AKIŞ ŞEMASI İLE VERGİ İNCELEME SÜRECİ

ARAMALI İNCELEME

Aramalı incelemedeki süreç normal vergi incelemesinden farklıdır. İhbar veya yapılan incelemeler dolayısıyla, bir mükellefin vergi kaçırdığına ilişkin deliller varsa, bu mükellef veya kaçakçılıkla ilgisi görülen diğer şahıslar üzerinde, sulh yargıcından alınan gerekçeli bir arama kararı ile arama yapılabilir.

Arama, vergi incelemesine yetkili olanlar tarafından gündüz ve çalışma saatleri içinde yapılır. Ancak, gündüz ve çalışma saatlerinde başlamış bir aramanın tutanaklarının düzenlenmesine, aramada el konulan ve incelemede yararlı olacağı düşünülen defter, belge ve eşyanın güvenliklerinin sağlanmasına ilişkin iş ve işlemlere gece de devam edilebilir.

Aramaya başlamadan önce aramayı yapanlardan kimliklerini ve mahkeme kararını göstermelerini, aramanın amacını ve kapsamını açıklamalarını isteme hakkınız vardır.

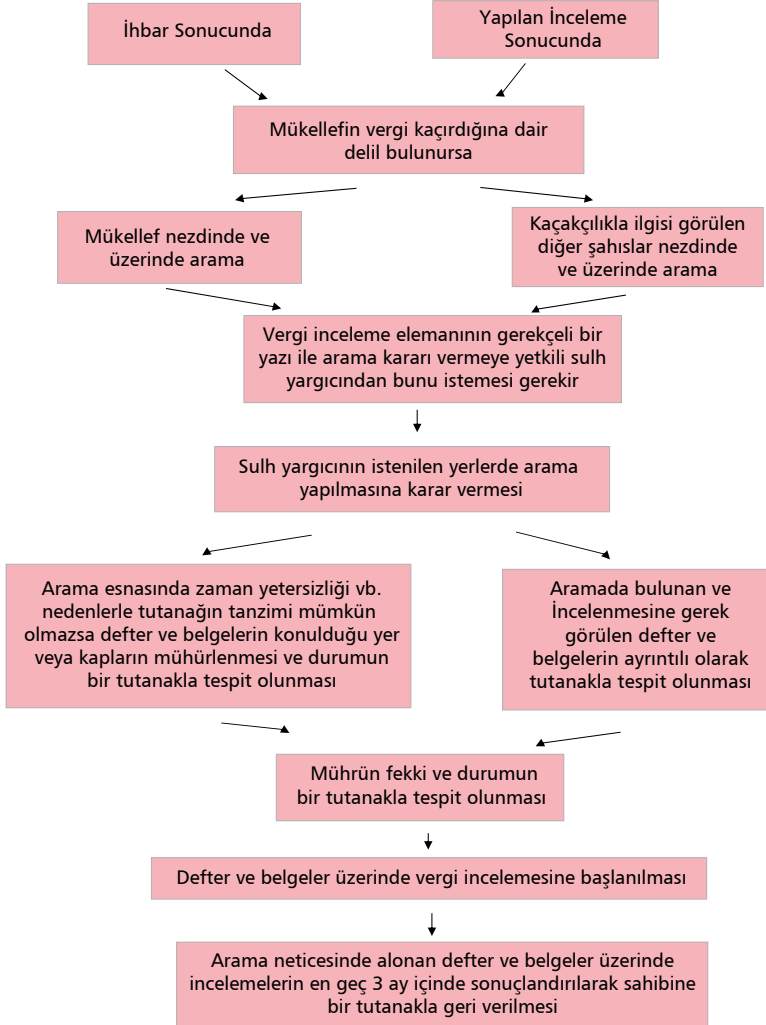
Aramada bulunan ve incelenmesine gerek görülen defter ve belgelerin ayrıntılı olarak tutanakla tespit olunması gerekir. Arama esnasında zaman yetersizliği vb. nedenlerle ayrıntılı tutanağın tanzimi mümkün olmazsa defter ve belgelerin konulduğu yer veya kapların mühürlenmesi ve durumun bir tutanakla tespit edilmesi gerekir. Daha sonra mührün fekki (mührün koparılması, kesilmesi) işlemi gerçekleştirilir ve durum yine bir tutanakla tespit edilerek vergi incelemesine başlanılır.

Aramada ele geçirilen defter ve belgelerin incelenmesi en geç 3 ay içinde sonuçlandırılarak alınan defter ve belgelerden suç delili teşkil etmeyenler size bir tutanakla geri verilir. Haklı sebeplerin varlığı halinde bu süre sulh yargıcının kararı üzerine uzatılabilir. İncelemenin sona ermesi ile birlikte tespitlere ilişkin olarak düzenlenip müştereken imzalanan inceleme tutanaklarının birer örneği de size verilir.

Bu aşamadan sonraki süreçte normal vergi incelemesi ile herhangi bir farklılık bulunmamaktadır.

İhbara dayanan aramalarda, ihbarda belirtilen hususların mevcut olmadığının ortaya çıkması halinde nezdinde arama yapılan kimse, muhbirin adının bildirilmesini isteyebilir. Bu takdirde vergi dairesi muhbirin ismini bildirmeye mecburdur.

İŞ AKIŞ ŞEMASI İLE ARAMALI İNCELEME

ARAMALI İNCELEMEDE UNUTULMAMASI GEREKENLER!

1. İnceleme sırasında vergiyle ilgisi bulunmayan şahsi ve özel mektup ve diğer evraklar tutanakla sahiplerine geri verilir.
2. Mükellef, vergi inceleme elemanının nezaretinde, defter ve belgeler üzerinde incelemeler yapmaya ve bunlardan suret ve kayıtlar çıkarmaya yetkilidir. (Örneğin: Sosyal Güvenlik Kurumlarına vereceği bildirge için)
3. Defter ve belgelerin muhafaza altına alınmış olması, süresi gelen vergi beyannamelerin verilmesi ödevlerini ortadan kaldırmaz.
4. Mükellefin yazılı olarak talepte bulunması durumunda, beyannamesini düzenleyebilmesi için gerekli bilgileri defter ve belgelerden çıkarmasına izin verilir.
5. Defter ve belgelerin muhafaza altına alındığı tarihten vergi beyannamesinin verileceği tarihe kadar olan süre 1 aydan kısa ise beyanname verme süresi kendiliğinden bir ay uzar ve ek süre bu müddetin sonunda başlar.
6. Arama sonucunda bulunan defter ve belgelerin muhafaza altına alınması nedeniyle yapılamayan kayıtlar, defterlerin geri verilmesinden sonra 1 aydan az olmamak üzere İdare ile mükellef arasında kararlaştırılan uygun bir süre içinde tamamlanır.
7. Defterler muhafaza altına alındığında, mükellef dilerse işlemlerini yeniden tasdik ettireceği defterlere kaydedebilir ve defterlerin iadesi halinde iade edilen defterlere intikal ettirebilir.

EKLER:

1. İNCELEMeye BAŞLAMA TUTANAĞI ÖRNEĞİ
2. MÜKELLEFİ TEMSİLE YETKİLİ KİŞİLERİ GÖSTERİR BELGE
3. MÜKELLEF HAKLARI BİLDİRGESİ

EK 1:**İNCELEMeye BAŞLAMA TUTANAĞI ÖRNEĞİ**

Mükellefin	Adı, Soyadı/Unvanı	:
	Vergi Kimlik No.su	:
	Vergi Dairesi	:
	İşi	:
	Adresi	:
İncelemenin Dönemi		:

Yukarıda belirtilen mükellef nezdinde .. / .. / .... günü saat: **09:30** itibariyle vergi incelemesine başlanmış olup incelemenin konusu **(MÜKELLEFE / MÜKELLEFİN VEKİLİNE / TEMSİLCİSİNE)** incelemenin başlangıcında açık olarak izah edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) hükümlerine göre;

- 1- Vergi incelemesi, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamak amacıyla yapılır (VUK, md. 134). VUK veya diğer kanunlara göre defter ve hesap tutmak, evrak ve vesikaları muhafaza ve ibraz etmek mecburiyetinde olan gerçek ve tüzel kişiler vergi incelemesine tabidir (VUK, md. 137).
- 2- Vergi incelemesinin ne zaman yapılacağıнын önceden mükellefe haber verilmesi zorunlu değildir. Vergi incelemesi, sonucu alınmamış hesap dönemi de dahil olmak üzere, tarh zamanaşımı süresi sonuna kadar her zaman yapılabilir. Daha önce vergi incelemesi yapılmış ve matrahın re'sen takdir edilmiş olması, aynı mükellef nezdinde yeniden vergi incelemesi yapılmasına ve gerekirse tarhiyatın ikmaline engel değildir (VUK, md. 138).

3- İnceleme sırasında gerekli görülen hallerde, vergilendirme ile ilgili olaylar ve hesap durumları ayrıca tutanaklar ile tespit ve tevsik olunabilir (VUK, md. 141).

Tutanağın ekinde, vergi incelemesine ilişkin olarak mükellefin hak ve yükümlülükleri ile vergi inceleme elemanının yetki ve yükümlülükleri hakkında rehber yer almaktadır.

Tutanağın (2) numaralı ekinde, incelemeye başlama aşamasında mükellefi temsile yetkili kişi veya kişiler belirtilmiştir. İnceleme sürecinde mükellefi temsile yetkili kişi veya kişilerde meydana gelen değişiklikler mükellef tarafından derhal inceleme elemanına bildirilecektir.

İş bu tutanak, **(MÜKELLEFİN İŞ YERİNDE/DAİREDE)** dört örnek olarak düzenlendi. Taraflarca okundu; doğruluğu ve beyanlara uygunluğu anlaşıldıktan sonra birlikte imzalanıp ..... numaralı (İnceleme Elemanı) mührü ile mühürlendi. İmzalı ve mühürlü bir örneği **(MÜKELLEFE / MÜKELLEFİN VEKİLİNE / TEMSİLCİSİNE)** verildi. **(TUTANAĞIN DÜZENLENDİĞİ ŞEHİR ADI,)** .. / .. /....

**Maliye Bakanlığı
İnceleme Elemanı**

**Mükellef/Vekili/
Temsilcisi**

EK 2:**MÜKELLEFİ TEMSİLE YETKİLİ KİŞİLERİ GÖSTERİR BELGE**

..... Vergi Dairesinin ..... sicil numaralı mükellefi
..... nezdinde yürütölmekte olan vergi incelemesi
sırasında mükellefi tek başına temsile şahsım yetkili kılınmış olup, bir
örneği ekli olan yetki belgesine ait bilgiler aşığıdaki gibidir.

Yetki Belgesinin Tarihi : .. / .. / .....

Yetki Belgesinin Numarası : .....

Yetki Belgesini

Düzenleyen Noter : .....

Vergi incelemesi sırasında mali işlere ilişkin bilgiler tarafımdan /veya/
..... tarafından temin edilecektir.

Temsile ilişkin bir değışiklik olması halinde, en kısa sürede vergi
inceleme elemanına tarafımızdan bilgi verilecektir.

.. / .. / .....

Mükellef Temsilcisi

EK: Noterden onaylı Yetki Belgesi

EK 3:

MÜKELLEF HAKLARI BİLDİRGESİ

Bu bildirme, Türk Gelir İdaresinin mükellef odaklı, kaliteli hizmet sunma anlayışı içerisinde, saygılı ve dürüst olma temel ilkesiyle çalışmaya, vergi ödemenin sadece bir yükümlülük değil vatandaş olma ve sorgulama hakkı olduğu bilinciyle, kendisinden hizmet alan herkesi memnun etmeye ve sorunları çözmeye olan bağlılığını onaylar.

Bu nedenle;

- Açık, güvenilir, zamanında ve yeterli bilgi ile hizmet vereceğiz.
- **Bilgi Edinme Hakkı Kanunu** çerçevesinde öğrenmek istediğiniz her bilgi için doğru insanlarla temasa geçmeniz konusunda sizleri yönlendireceğiz.
- Vergi konusundaki gelişmeleri sürekli güncellenen internet sayfamızla ve basılı yayınlarla sizlere en kısa zamanda duyuracağız.
- Ücretsiz e-posta sistemimize kaydolmanız durumunda vergi ile ilgili gelişmeleri kaynağından ve anında öğrenmiş olacaksınız.
- Şahsi ve gizli bilgilerinize saygılıyız. Bu bilgileri Vergi Usul Kanunu'nun öngördüğü haller dışında açıklamayacağız ve kullanmayacağız.
- Vergi ile ilgili yükümlülüklerinizin yerine getirilmesinde sizlere her türlü kolaylığı sağlayacağız.
- Yaptığımız işlemlerde ve gerçekleştirdiğimiz düzenlemelerde vergi kanunlarının adil, hukuksal, tarafsız ve rekabeti koruyucu bir şekilde uygulanmasını esas alacağız.
- Vergi incelemelerinde kanunları doğru, tarafsız ve tutarlı bir şekilde uygulayacağız. İncelemenin her aşamasında sizi bilgilendireceğiz.
- Şikayetlerinizi gerçek kimlik ve iletişim bilgilerinizle bize iletmeniz halinde, sorunu en kısa sürede çözerek, size bilgi vereceğiz.
- Sürekli olarak kendimizi yenileyecek, daha iyi hizmet sunmanın arayışı içinde olacağız.

MÜKELLEF HİZMETLERİ BİLGİ YÖNETİM MERKEZİ

Gelir İdaresi Başkanlığı
İlkadım Caddesi
06450 Dikmen-ANKARA

İLETİŞİM NOKTALARIMIZ

www.gib.gov.tr
www.gelirler.gov.tr

MÜKELLEF HİZMETLERİ TELEFONLA YARDIM MERKEZİ

ALO MALİYE: 189

MÜKELLEF HİZMETLERİ ŞİKAYET YÖNETİM MERKEZİ

Gelir İdaresi Başkanlığı İlkadım Caddesi 06450 Dikmen-ANKARA
e-posta: mukellefhizmetleri@gib.gov.tr
TEL: (0312) 415 28 00 pbx • FAKS: (0312) 415 28 21-22

VERGİ

Vergini ver çoğalsın okullar
Yapılsın barajlar, düzelsin yollar;
Fırat ve Keban almasın canlar,
Vatanıma köprü olsun vergiler.

Barajlar kurulsun; dereler, çaylar boşa akmasın;
Yorgun yüzler suya hasret kalmasın,
At sırtında yaralılar ölmesin,
Hastamıza doktor olsun vergiler.

Zamanında verir isen vergiyi
Yollar asfaltlanır, şenlenir köylü;
Yardım et ülkene hak et övgüyü,
Sevgimize temel olsun vergiler.

Yapıldı hastane kurtuldu canlar;
Bereket fışkırttı kurak topraklar,
Neşe ile açtı yeşil yapraklar,
Yurdumuza hayat oldu vergiler.

Hayati Çetin

75. YIL İlköğretim Okulu / 8-B / AĞRI